

Gelijkenis: de goede Herder

Periodethema: Lijden en sterven
Johannes 10: 1-16

KERNTEKST

'Ik ben de goede Herder...' (Joh. 10: 14a)

UITLEG VAN DE KERNTEKST

In vers 7 noemt de Heere Jezus Zich de 'Deur der schapen', zoals de schapen alleen de schaapskooi binnen kunnen gaan door de deur, zo kunnen gelovigen alleen tot God komen door de Heere Jezus Christus. En zoals een herder voor zijn schapen zorgt en zijn schapen kent, zo is de Heere Jezus de goede Herder. Hij kent de Zijnen en de Zijnen kennen Hem. Hij, Die hen liefheeft, voor hen zorgt, hen terugbrengt als ze zijn afgedwaald, hen verzorgt als ze gewond zijn, voor hen vecht als ze worden aangevallen. De Heere Jezus is de goede Herder.

BEGINSITUATIE

De gelijkenis die in dit gedeelte wordt weergegeven, staat tegen de achtergrond van het feit dat de Joodse leiders door de Heere Jezus als valse herders worden gezien. Denk hierbij ook aan de vorige vertelling A2.24 uit Ezechiël. Deze vertelling volgt direct op de geschiedenis van de blindgeborene die Jezus ziende heeft gemaakt. Deze geschiedenis heeft u een paar weken geleden verteld in les A2.21. Als de Farizeeën en andere geestelijke leiders deze man hebben uitgeworpen, heeft Jezus Zich aan hem bekendgemaakt als de Messias. De geestelijke leidlieden vragen Hem of zij soms ook blind zijn, dan vertelt de Heere Jezus de gelijkenis van de goede Herder.

DOELSTELLINGEN

- Het werk van de goede Herder duidelijk maken.
- De kinderen vertellen dat de Heere Jezus de goede Herder is.

- De kinderen snappen waarom de Heere Jezus de Deur is.
- De kinderen weten hoe zij de goede Herder kunnen horen (en zien).

INDELING

- De Heere geneest de blindgeborene.
- De geestelijke leiders werpen deze genezen man uit.
- Jezus openbaart zich aan hem als de Messias.
- De Farizeeën vragen of zij soms ook blind zijn.
- De Heere vertelt de gelijkenis van de goede Herder.
- Hij vergelijkt Zichzelf met de Deur der schapen.
- Jezus noemt Zich de goede Herder.
- Hij is niet alleen Herder van de kudde van Israël, maar ook Herder van de schapen van een andere kudde.

OPMERKINGEN

Vorige week is er verteld uit Ezechiël 34. In de vertelling van de goede Herder vindt u als het ware de toepassing. Maar vooral ligt in deze gelijkenis een rijke belofte en oproep om naar de stem van de Heere Jezus te luisteren. Probeer de kinderen ook het onderscheid bij te brengen tussen de stem van de goede Herder en het geschreeuw van de vreemdelingen die van elders inklimmen en niet het beste voor de kudde op het oog hebben.

ZINGEN

Psalm 23: 1; 25: 10; 91: 1; 119: 17 en 25

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 23: 1. Zie ook de uitleg van de psalm bij les A2.24. Aanvullend: gebrek: gebrekkigheid. *Gerechtigheden*: goedheid. Dit is wat de Heere als Herder voor Zijn kinderen en volk wil zijn.

MATERIALEN

Afbeeldingen van een schaapskooi in Israël en een schaapherder uit Israël.

BORDPLAN

Teken op het bord hoe de schaapskooi in het oosten er ongeveer heeft uitgezien. (U kunt hiervoor ook de afbeeldingen gebruiken.)

INTRODUCTIE

Wie van jullie is wel eens op de Veluwe geweest? Heb je daar ook de schaapskudden gezien? Bijvoorbeeld in Elspeet of op de Ginkelse heide bij Ede? Als je naar die schapen kijkt, dan zie je dat daarachter, of in ieder geval in de buurt van de schapen, de herder loopt. De herder houdt de schapen in de gaten, hij zorgt ervoor dat de schapen veilig zijn. Aan het einde van de dag brengt de herder de schapen weer terug naar de stal, de schaapskooi. Dan worden de schapen weer voorzien van stro en vers water. Als de herder de schapen heeft verzorgd, kan hij ook gaan rusten, zodat hij de volgende dag weer met de schapen op pad kan gaan.

In de Bijbel vind je ook veel terug over schapen en herders, denk maar aan Abraham of David. Denk ook aan de vertelling van vorige week over Ezechiël, die moest profeteren tegen de herders van het volk Israël.

Gods kinderen worden ook vaak vergeleken met schapen of lammetjes.

BRUGZIN OF BEGINZIN

De Heere Jezus heeft ook een gelijkenis verteld over een herder en schapen.

Vertelling

De Heere Jezus heeft een blindgeborene ziende gemaakt. Dat is een heel groot wonder. De Heere had modder gemaakt, dit op zijn ogen gesmeerd en gezegd dat hij zich moest wassen in het badwater Silóam. Daarna was hij niet blind meer, maar ziende. De Farizeeën hebben hem gevraagd hoe hij ziende geworden was en of hij wel echt blindgeboren is. Ze hebben zelfs zijn ouders gevraagd of hun zoon blindgeboren is. En ja, hij was echt als blinde geboren en Jezus had hem ziende gemaakt. Volgens de Farizeeën deugde Jezus niet, maar de man die ziende geworden was, vindt het wonder zo groot, dat kan een zondig mens toch niet doen! Daarom werd hij uitgeworpen. Durfde een gewoon, zondig mens de Farizeeën de les te lezen? De Heere Jezus heeft hem weer opgezocht en Zich aan hem

Zo'n schaapskooi had maar één ingang. Als de schapen in de schaapskooi zijn, gaat de herder (of een deurwachter) in die ingang zitten of liggen. Zo is de herder de deur van de schaapskooi. Er komt niemand in en er komt geen schaap uit, zonder dat de herder het merkt. Door dit te tekenen, zullen de kinderen het beter kunnen begrijpen en onthouden.

geopenbaard als de Zaligmaker, de Zoon van God. Hij mocht zijn Zaligmaker zien én geloven. *Hoor je hoe belangrijk zien is? De Heere Jezus zien én in Hem geloven. Als je Jezus hebt gezien, kan het niet anders dan dat je ook in Hem gelooft. Maar hoe kun je Hem dan zien? Je kunt Hem zien in Zijn Woord, in de Bijbel. In de Bijbel laat de Heere Jezus Zich zo mooi zien, Zijn kracht, Zijn macht, Zijn wonderen, maar ook Zijn namen. Er staan wel meer dan tweehonderd namen van de Heere Jezus in de Bijbel en elke naam is als een schijnwerper, ze zeggen iets van de heerlijkheid van Jezus. En zo kun jij Hem ook nu nog zien.*

Als de blindgeborene gezien heeft dat Jezus de Zaligmaker is, staan daarbij ook een aantal Farizeeën. Zij vragen aan de Heere Jezus of zij soms ook blind zijn. De Heere Jezus antwoordt hen dat als zij blind zouden zijn, zij geen zonde zouden hebben. Maar nu zij ervan overtuigd zijn dat zij zien en daardoor geen zonden meer hebben, is het juist andersom.

Dan vertelt Jezus een gelijkenis. Hij begint met de woorden 'voorwaar, voorwaar'. Eigenlijk zegt de Heere: 'Amen, amen', let op! Het zal waar en zeker zijn. Mijn woorden zijn getrouw, ik lieg niet! Dan begint de Heere met een beeld wat de Joden wel kennen. Een schaapskooi. Je moet je hier niet een schaapskooi voorstellen zoals wij die kennen, zoals je die op de Veluwe kunt vinden. In Israël is de schaapskooi een ommuurde ruimte. Zo stonden er wel meer in het veld. Soms werd een dergelijke schaapskooi gebruikt door meerdere herders en meerdere kudden. In deze gelijkenis moet je denken aan een schaapskooi die voor één kudde gebruikt wordt. Als de herder 's avonds terugkomt met zijn kudde, gaan de schapen de schaapskooi in. Ze gaan door de deur, een opening of een poort, in de muur de schaapskooi binnen. Als de schapen binnen zijn en verzorgd zijn, kan de herder gaan rusten van de vermoeiende dag. De deurwachter let dan op de kudde. De deurwachter let op dat er geen vreemde de schaapskooi inkomt. Als er een vreemde zou komen, zal de deurwachter hem niet binnenlaten. De schapen zouden trouwens ook niet komen, want zij kennen de herder, maar een vreemde kennen zij niet. Nee, als er een vreemde bij de schapen zou willen komen, dan zal hij op een andere plaats over de muur moeten klimmen, dan

zal hij moeten inbreken.

En een inbreker heeft niet veel goeds in de zin. Dat is een dief of een moordenaar, zegt de Heere Jezus. Maar de Heere gaat verder met de gelijkenis. Als de herder de andere morgen weer bij de schaapskooi komt en de deurwachter hem binnengelaten heeft, roept de herder zijn schapen. En kijk eens wat er dan gebeurt. De herder roept en de schapen kennen zijn stem. Ze staan op en volgen de herder. De schapen weten dat ze de herder moeten volgen. Hij roept de schapen bij hun naam, hij kent ze. Hij gaat voorop op zoek naar die plaatsen waar de schapen naar hartenlust kunnen grazen. Maar een vreemde zullen ze niet volgen. Een vreemde kent de schapen ook niet. Hij zou kunnen proberen ze met geweld de schaapskooi uit te drijven, maar dan zullen de schapen op de vlucht slaan, bij de vreemde vandaan. De Heere bedoelt met de vreemde, de indringer, de leidlieden van het volk Israël. Hiermee komt ook de profetie van Ezechiël 34 weer terug. En wat staat er dan in de Bijbel? In Johannes 10: 6? 'Maar zij verstonden niet wat het was, dat Hij tot hen sprak.' De Farizeeën en andere leiders van het volk hebben het dus niet begrepen. Zij worden bedoeld met de vreemdelingen, die het beste met zichzelf voor hebben, maar niet goed voor de kudde zorgen. *Je zult misschien denken, dat geldt niet voor mij. Voor de dominee misschien, die wordt tenslotte ook wel eens herder genoemd. En hij moet toch voor de gemeente, voor de kudde, zorgen. Het geldt misschien ook voor de (zondagsschool)meester of -juf. Maar voor jullie? Zou deze waarschuwing ook voor jullie gelden? Ik denk het wel. Hoe spreek jij over de Heere Jezus? Vertel jij ook aan anderen over Hem? Je vriendje of vriendinnetje die nog nooit van de Heere Jezus heeft gehoord, vertel je die ook over de Heere? Ook zij mogen bij Zijn kudde horen, zij mogen ook Zijn stem horen, net als jij. Elke dag, en op zondag in het bijzonder, spreekt de Heere tot jou, Hij laat zien wie Hij is, door de vertellingen, door de preken, maar vooral door Zijn Woord! En als jij goed spreekt van de Heere Jezus, vertelt dat Hij naar deze wereld is gekomen om zondaren zalig te maken, dan kan God jou gebruiken om als herder Zijn schapen te roepen. Je ongelovige vriendje of vriendinnetje kan dan tot geloof in de Heere Jezus komen.*

De Heere zegt nog meer in deze gelijkenis. Weer klinkt het: 'Voorwaar, voorwaar zeg Ik u'. De Heere, Die niet liegen kan, zegt het Zelf. En als Hij het zegt, dan moeten we het toch wel geloven? De Heere zegt: 'Ik ben Deur der schapen'. Eerder heb ik al gezegd dat de schaapskooi één deur heeft. Door die deur kunnen de schapen de schaapskooi binnenkomen. Maar iemand die iets kwaads in de zin heeft, kan niet door die deur komen. Achter de deur zijn de schapen veilig. *Zo is het ook met ons. De Heere is naar deze aarde gekomen om te zoeken en*

zalig te maken wat verloren is.

Als wij in Hem geloven, zijn we zalig. Dan zijn we kinderen van God. En Gods kinderen mogen altijd bij Hem zijn. Hier op aarde voelen we dat niet altijd zo, maar als we geloven, met ons hele hart, dat de Heere Jezus de Zoon van God is, dat Hij naar deze aarde is gekomen om ons te verlossen van onze zonden en schuld, dan mogen we eens voor altijd bij Hem in de hemel zijn. Dan is de Heere Jezus de Deur, waardoor wij de eeuwige zaligheid mogen ingaan.

De Heere zegt ook: 'Ik ben de goede Herder...' Hij vertelt wat een échte herder doet. Hij stelt zijn leven voor de schapen. We hebben dat ook wel gehoord van David, die vocht met een leeuw en een beer die een schaapje van de kudde wilden roven. Ja, dat doet een echte herder. Een goede herder houdt van zijn schapen. Daar vecht hij voor. Maar als er iemand is ingehuurd om op de schapen te passen, die zal er vandoor gaan als er een wild dier een schaap van de kudde wil verscheuren. Iemand die is ingehuurd, houdt niet echt van de schapen, hij doet het om ervoor betaald te worden, om er iets aan te verdienen. Maar als het gevaarlijk wordt, dan vlucht hij. De herder niet. De goede herder zorgt altijd voor zijn schapen. Niet alleen in gevaar, maar ook als ze op zoek zijn naar eten en drinken. In Israël gaat de herder ook altijd voorop. Zo zoekt hij naar de beste plekjes voor de kudde, waar de schapen kunnen grazen. Een herder heeft het goede, het beste voor met zijn kudde.

De Heere Jezus is de goede Herder. Als je door genade een schaapje van Zijn kudde mag zijn, zal Hij voor je zorgen. Zoals een herder het beste voor zijn schapen zoekt, zo, nee, nog beter, zoekt de Heere Jezus het beste voor Zijn kinderen. Namelijk het eeuwige leven. Voor altijd, echt voor altijd bij Hem zijn. Als je weet dat je Zijn kind bent, een schaapje van Zijn kudde bent, dan ben je pas echt gelukkig. Dan heeft de Heere Jezus voor jouw zonden aan het kruis van Golgotha betaald. Dan ben je vrij en mag je weer bij God komen. Ja, dan ben je door de Deur naar binnen in de Schaapskooi gegaan. Maar misschien zeg je wel: 'De Heere heeft deze gelijkenis tegen het volk van Israël verteld. Daar hoor ik niet bij.'

AFSLUITING

Je hebt gelijk. Wij zijn heidenen, wij behoren niet tot het volk van Israël. Maar luister goed! De Heere Jezus zegt nog meer. Hij zegt: 'Ik heb nog andere schapen die van deze stal niet zijn; deze moet Ik ook toebrengen; en zij zullen Mijn stem horen, en het zal worden één kudde en één Herder.'

Heb je het gehoord? Heb je de goede Herder, de Heere Jezus horen roepen? Ook in deze vertelling roept Hij jou. Ook al ben je van een andere stal, toch mag je komen tot de goede Herder. Hij wil ook

jouw Herder zijn.

Leer het maar uit je hoofd: 'De Heere is mijn Herder' (Psalm 23). Je kunt dit heel mooi op je vingers leren. Je begint bij je duim: De. Dan je wijsvinger: Heere. Je middelvinger: is. Je ringvinger: mijn. En je pink: Herder. Als je dan goed geluisterd hebt naar de stem van de goede Herder, knijp dan maar wat harder in je ringvinger en dank de Heere dat Hij ook jouw Herder wil zijn.

VERWERKING

- Lees met de kinderen de Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 26. Enerzijds wordt hierin duidelijk beleden dat wij geen andere toegang hebben tot God, dan alleen door de Heere Jezus Christus, de Deur. Anderzijds wordt in dit artikel ook verwezen naar het Lam van God. De Heere Jezus is niet alleen de goede Herder, maar ook het Offerlam. Door Zijn Offer op Golgotha kun-

nen wij weer verzoend worden met God.

De Heere Jezus wilde ons in alles gelijk worden (uitgenomen de zonde), hierdoor mogen en kunnen we ook rechtstreeks tot Hem komen. We hebben geen heiligen of anderen nodig die 'een goed woordje' voor ons doe. Nee, de Heere wilde zo laag neerdalen, waardoor wij vrijmoedig tot Hem mogen komen. Door de Nederlandse Geloofsbelijdenis te gebruiken, maakt u deze bekende gelijkenis voor de kinderen wat 'moeilijker' en laat u hen tegelijk zien wat de inhoud is van de Nederlandse Geloofsbelijdenis.

- Bespreek met de kinderen hoe zij, ook nu nog, de stem van de Heere Jezus kunnen horen. Of hoe zij Hem nu nog kunnen zien. Denk hierbij aan het lezen in de Bijbel en het horen van de prediking van het Woord of de uitleg op de zondagsschool. Hoe kunnen de kinderen de stem van de goede Herder horen?